

Excursie Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging op 12 en 13 april 1973

Meer dan honderd deelnemers waren er aan de voorjaarsexcursie van de KNBV - meer dan we ooit op zo'n excursie gezien hebben. Kwam dit door de natuurlijke en voorspoedige aanwas aan jonge actieve bosbouwers, en door het feit dat de bosbouw steeds meer in de publieke belangstelling komt? Was men in zo grote getale gekomen omdat de Heidemij voor het programma had gezorgd en er zijn spierballen eens zou tonen? Of kwam men af op de sensatie van de omgeworpen en gebroken Drentse bossen, waar volgens de televisie enorme oogstmachines bezig waren de chaos te ordenen? Hoe het ook zij de deelnemers hadden een goede neus gehad voor hetgeen geboden zou worden.

De excursies waren voor een groot deel een illustratie van de teksten van het maartnummer 1973 van het Bosbouw Tijdschrift. Wel was het verschil dat hier een door storm gedevasteerd bosgebied moest worden opgeruimd terwijl in het maartnummer de exploitatie in een normaal bosbedrijf behandeld was.

Op het landgoed Rechteren werd het opruimen van stormhout met behulp van een hydraulische graafmachine met draaibare kraan gedemonstreerd. Door middel van de hydraulische bediening was het mogelijk om stammen in rijen te leggen à f 35,- tot f 40,- per uur. Bij een produktie van 200-500 stammen per dag komt dat op drie tot zes gulden per m³.

Een bijzonder onderdeel van de excursie was het sorteer- en creosoteerbedrijf Rechteren waar gelegenheid was om het machinaal verwerken van hele stammen te bekijken. Dit bedrijf dat een actieradius heeft van ongeveer 100 km kan van een groot aantal bosbezittingen het hout verwerken. Het is het bezit van Foreco, Internationale Houthandel BV. In de machinehal werd door de heren Gerritsen en Oldenkamp een uiteenzetting gegeven van eisen die aan bosplantsoen gesteld moeten worden en van de wijze van verpakking.

Te Junne werd een zaadtuin getoond van groveden, waarin uitsluitend de bekende goede herkomst Junne gereproduceerd wordt. Deze belangrijke stap op de weg naar het gebruik van goed uitgangsmateriaal voor de Nederlandse bosbouw werd door de heer Koster duidelijk uiteengezet. Het is ver-

heugend dat nu eindelijk de praktijk aan dit onderdeel van het bosbedrijf de nodige aandacht besteedt, vooral wanneer men bedenkt dat hiervoor reeds een goede 60 jaar wordt gestreden.

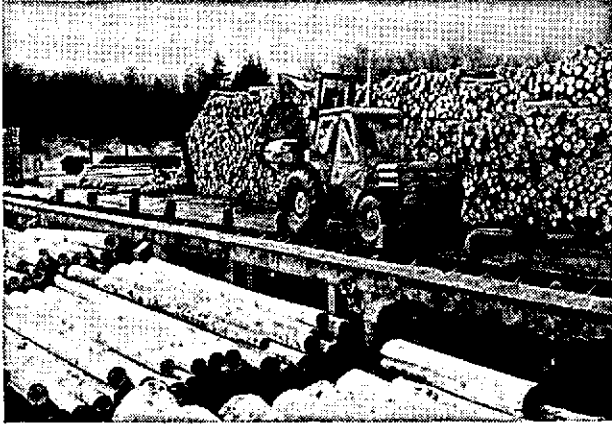
Kostenfactoren die bij de aanleg van zaadtuinen een rol spelen werden door de heer Gerritsen belicht. Ons inziens ligt hier een belangrijke taak voor de overheid, en wel door ervoor zorg te dragen dat de kosten van het zaad geen belemmering vormen om

Een twintigjarige lindeboom wordt machinaal geplaat.

Boven en rechts:
De Zweedse Processor aan
het werk.

De houtwal in Dalfsen.

dit onontbeerlijke materiaal te oogsten.

De heer Oldenkamp behandelde het actuele vraagstuk van de bebossingstechnieken van stormvlakten, waarbij hij de nadruk legde op het gebruik van speciaal gekweekt drie- en vierjarig plantsoen dat in ruim plantverband in de ruigte wordt gepoot.

De volgende dag werd voor het hotel Braams in Gieten een demonstratie gegeven over het verplanten van bomen met een verplantmachine. Op verscheidene manieren werden 15- tot 20-jarige lindebomen verplant. De machine werkte zonder haperen. Slechts één persoon van het talrijke publiek was teleurgesteld. Dat was de bewoner van een aangrenzend huis die tot zijn schrik plotse-ling een boom voor zijn raam zag verschijnen.

De heer Van Hatten gaf uitleg bij deze demon- stratie. Voor een bosbouwer is deze wijze van bomen- planten te ver van zijn normale plantmethode ver- wijderd om zich daarvan te bedienen. Voor gemeen- ten met kale betonwijken echter kan een dergelijke beplanting, hoe onbetaalbaar hij voor de klassieke bosbouwer dan ook mag schijnen van onschatbare waarde zijn.

De heer Tabois gaf uitleg over de service die de Heidemij aan steden etc. geeft door de groei-

plaatsfactoren van bomen in stedelijk groen te analyseren en eventueel te adviseren over groei- plaatsverbeteringen. Met zijn overtuiging dat in dergelijke beplantingen de bodemventilatie vaak de hoofdoorzaak is voor het kwijnen van bomen, staat hij stellig niet alleen.

Na de koffiepauze werd een demonstratie gegeven van houtruimen in de boswachterij Odoorn-Exloo waar opstanden van 5-10 ha in één klap geveld wa- ren door de novemberstorm van 1972. Het wegslepen van hout geschiedde hier door de timberjack-skidder, de gelede bosbouwtrekker, een mooie wendbare en robuuste machine, die een grote aanwinst lijkt.

In de middag werd het Drentse dorp Orvelte bezocht, dat in een beschermd landschap gelegen is en zelf eveneens intact wordt gehouden. Het is bezig een museumdorp te worden: het aantal actieve boeren- bedrijven is al tot de helft geslonken. De hier ge- volgde werkwijze lijkt echter de enig mogelijke te zijn om een dergelijk dorp zo goed mogelijk voor de toekomst te behouden. Een uitgebreide lunch, aange- boden door de Heidemij en geserveerd op de deel van een oude boerderij, viel er goed in.

Het was een volmaakt contrast om daarna de de- monstratie te zien van de meest moderne wijze van houtruimen met de zgn. "Processor".

Dank zij deze moderne Zweedse apparatuur een monster van staal op rupsbanden, dat zich door het gevallen bos heen vreet met een snelheid van 100-200 m³ per dag, is men in staat in korte tijd de ravage op te ruimen. Deze machine stript takken af, ontschorst en deelt de boom in stukken. Een trekker voert het hout af.

In hotel Braams onder het genot van een kopje thee kwamen vele verkleumde ledematen weer wat los. Daarna werd om 4 uur geheel volgens schema deze bijzonder geslaagde excursie ontbonden.

Als een speciaal gebaar van de Heidemij kreeg tot slot elke deelnemer bij het vertrek drie planten van de roos 'Wijnanda', een nieuwe selectie waarop de Heidemij de patentrechten heeft.

J. F. Wolterson